ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 8ης Νοεμβρίου 2018*

«Δημόσιες συμβάσεις – Διαδικασία διαγωνισμού – Έρευνα ιδιώτη ελεγκτή – Έρευνα της OLAF – Διαπίστωση παρατυπιών – Απόφαση της Επιτροπής με την οποία επιβάλλεται διοικητική κύρωση στο προσφεύγον – Αποκλεισμός για διάστημα έξι μηνών από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων χρηματοδοτούμενων από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης – Καταχώριση στη βάση δεδομένων του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού – Νέος λόγος ακυρώσεως – Δικαιώματα άμυνας»

Στην υπόθεση T-454/17,

“Pro NGO!” (Non-Governmental-Organisations/Nicht-Regierungs-Organisationen) e.V., με έδρα την Κολωνία (Γερμανία), εκπροσωπούμενο από τον M. Scheid, δικηγόρο,

προσφεύγον,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους F. Dintilhac και B.-R. Killmann,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 16ης Μαΐου 2017 με την οποία επιβάλλεται η διοικητική κύρωση του αποκλεισμού του προσφεύγοντος για διάστημα έξι μηνών από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων χρηματοδοτούμενων από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1), και του αποκλεισμού του προσφεύγοντος για το ίδιο χρονικό διάστημα από τη χορήγηση κεφαλαίων προβλεπόμενων στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ 2015, L 58, σ. 17),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, L. Madise και R. da Silva Passos (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Το προσφεύγον, "Pro NGO!" (Non-Governmental-Organisations/Nicht-Regierungs-Organisationen) e.V., είναι καταχωρισμένο στη Γερμανία σωματείο το οποίο παρέχει συμβουλές και υποστήριξη σε μη κυβερνητικές οργανώσεις κατά την υποβολή των υποψηφιοτήτων τους για χρηματοδοτικές ενισχύσεις και κατά την εφαρμογή των σχεδίων τους.

2 Στις 15 Ιουλίου 2011, το προσφεύγον υπέγραψε «δήλωση σύμπραξης» σχετικά με σχέδιο που επιδοτούνταν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την οποία εξουσιοδότησε τον κύριο αντισυμβαλλόμενο να υπογράψει «σύμβαση επιδότησης με την Επιτροπή» και να το εκπροσωπεί σε όλες τις συναλλαγές με την Επιτροπή που αφορούσαν την εφαρμογή του σχεδίου αυτού.

3 Στις 29 Δεκεμβρίου 2011, η Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Αντιπροσωπεία της στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, υπέγραψε με την οργάνωση «International Society for Human Rights – Moldavian Section» (στο εξής: ISHR-MS) σύμβαση επιδότησης (στο εξής: σύμβαση επιδότησης) για το σχέδιο «Ενίσχυση των μολδαβικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά την πρόληψη του HIV/AIDS και τη μέριμνα για τις γυναίκες και τους ανηλίκους κρατουμένους» (στο εξής: σχέδιο). Το συνολικό επιλέξιμο κόστος του σχεδίου εκτιμήθηκε σε 517 531 ευρώ. Για τη χρηματοδότηση από την Ένωση καθορίστηκε μέγιστο ποσό 414 025 ευρώ.

4 Κατά το άρθρο 5.3 του παραρτήματος IV της σύμβασης επιδότησης, οι συμβάσεις προμηθειών αξίας μεταξύ 10 000 και 60 000 ευρώ έπρεπε να συνάπτονται κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, στο πλαίσιο δε της διαδικασίας αυτής η ISHR-MS υποχρεούτο να συμβουλευθεί τουλάχιστον τρεις προμηθευτές και να διαπραγματευθεί τους όρους της συμβάσεως με έναν ή περισσότερους από τους προμηθευτές αυτούς.

5 Στις 17 Ιανουαρίου 2012, η ISHR-MS και το προσφεύγον συνήψαν συμφωνία συνεργασίας για την εφαρμογή του σχεδίου (στο εξής: συμφωνία συνεργασίας).

6 Κατ' εντολήν της Επιτροπής, μια ελεγκτική εταιρία (στο εξής: ελεγκτής) διενήργησε έλεγχο του σχεδίου (στο εξής: έλεγχος). Ο έλεγχος αυτός διενεργήθηκε σε δύο στάδια: το πρώτο στάδιο, που διήρκεσε από τις 8 έως τις 12 Απριλίου 2013, κάλυψε την περίοδο από 30 Δεκεμβρίου 2011 έως 31 Δεκεμβρίου 2012 και το δεύτερο στάδιο, που διήρκεσε από τις 21 έως τις 23 Ιουλίου 2014, κάλυψε την επόμενη περίοδο, έως τις 26 Απριλίου 2013.

7 Κατόπιν του πρώτου σταδίου του ελέγχου, ο ελεγκτής, με επιστολή της 3ης Μαΐου 2013, ενημέρωσε την Επιτροπή ότι, σε σύσκεψη της 9ης Απριλίου 2013, είχε ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης που είχε τηρηθεί για την επιλογή του παρόχου των εκτυπωτικών υπηρεσιών για το σχέδιο. Στην επιστολή αυτή, ο ελεγκτής ανέφερε ότι το προσφεύγον και η ISHR-MS τού είχαν αρχικώς γνωστοποιήσει ότι δεν είχε διεξαχθεί ιδιαίτερη διαδικασία διότι τα επίμαχα ποσά, που ανέρχονταν συνολικώς σε 42 424,44 ευρώ, είχαν εγγραφεί σε διάφορους κωδικούς του προϋπολογισμού. Επιπλέον, εκπρόσωπος του προσφεύγοντος τού προσκόμισε την επομένη, κατά τη διάρκεια συσκέψεως, τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί από διάφορα τυπογραφεία, εξηγώντας ότι είχε παρανοήσει το τεθέν ερώτημα και ότι οι τρεις αυτές προσφορές είχαν ληφθεί υπόψη πριν από την επιλογή του παρόχου.

8 Εν συνεχεία, η ISHR-MS υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στον ελεγκτή επί ενός σχεδίου εκθέσεως το οποίο έφερε ημερομηνία 17 Οκτωβρίου 2013 και αφορούσε το πρώτο στάδιο του ελέγχου. Η ως άνω οργάνωση βεβαίωσε μεταξύ άλλων, με την ευκαιρία αυτή, ότι «ο ελεγκτής [την είχε] ερωτήσει [κατά τη σύσκεψη της 9ης Απριλίου 2013], αν είχε τηρηθεί διαδικασία σύναψης σύμβασης [όσον αφορά την επιλογή του παρόχου των εκτυπωτικών υπηρεσιών]», ότι «η απάντησή [της] [ήταν] ότι δεν είχε λάβει

χώρα διαδικασία σύναψης σύμβασης καθόσον η σύμβασή [τους] δεν απαιτούσε τέτοια διαδικασία», ότι «είχε τηρηθεί διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση», ότι «[τ]ην επομένη το πρωί, του [είχαν] προσκομισθεί τρεις προσφορές τριών παρόχων εκτυπωτικών υπηρεσιών καθώς και μια σύμβαση με τον επιλεγέντα πάροχο», ότι «[είχαν] παρασχεθεί εξηγήσεις στον ελεγκτή για την τηρηθείσα διαδικασία με διαπραγμάτευση» και ότι «[δ]εν [είχαν] ζητηθεί αποδείξεις».

9 Στις 23 Ιανουαρίου 2015, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) κατήρτισε έκθεση για έρευνα σχετικά με πιθανές παρατυπίες που είχαν διαπραχθεί στο πλαίσιο του σχεδίου (στο εξής: έκθεση της OLAF).

10 Στις 8 Σεπτεμβρίου 2015, ο ελεγκτής υπέβαλε την τελική του έκθεση ελέγχου (στο εξής: τελική έκθεση ελέγχου).

11 Με επιστολή της 16ης Ιανουαρίου 2017, η επιτροπή, που συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 108, παράγραφοι 5 έως 10, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1), για τον εντοπισμό των κινδύνων που απειλούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων (στο εξής: επιτροπή), ενημέρωσε το προσφεύγον ότι η Επιτροπή τής είχε ζητήσει να εκδώσει σύσταση πριν από τη λήψη αποφάσεως σχετικά με τον αποκλεισμό του προσφεύγοντος από τη συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων. Στο σημείο 3.2 της επιστολής αυτής, ανέφερε ότι κατά τον έλεγχο είχε διαπιστωθεί ότι η ISHR-MS δεν είχε διεξαγάγει διαδικασία σύναψης σύμβασης σύμφωνα με το παράρτημα IV της σύμβασης επιδότησης. Στο ίδιο σημείο διαπίστωνε επίσης ότι το προσφεύγον είχε υποβάλει πλαστά έγγραφα στον ελεγκτή ώστε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων είχαν διεξαχθεί.

12 Το προσφεύγον υπέβαλε τις παρατηρήσεις του με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2017.

13 Με επιστολές της 9ης Φεβρουαρίου και της 6ης Μαρτίου 2017, η επιτροπή διαβίβασε στο προσφεύγον και άλλα έγγραφα. Το προσφεύγον υπέβαλε τις παρατηρήσεις του με επιστολές της 15ης Φεβρουαρίου και της 8ης Μαρτίου 2017.

14 Στις 24 Μαρτίου 2017, η επιτροπή εξέδωσε σύσταση με την οποία καλούσε την Επιτροπή να αποκλείσει το προσφεύγον, λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, από τη συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων για διάστημα έξι μηνών.

15 Με απόφαση της 24ης Μαρτίου 2017, η Επιτροπή απέκλεισε την ISHR-MS από τη συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων για διάστημα δύο ετών.

16 Κατόπιν της παρατεθείσας στη σκέψη 14 ανωτέρω συστάσεως, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση της 16ης Μαΐου 2017 με την οποία επιβαλλόταν η διοικητική κύρωση του αποκλεισμού του προσφεύγοντος, λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, για διάστημα έξι μηνών, από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προβλέπονται στον κανονισμό 966/2012, και του αποκλεισμού του προσφεύγοντος, επίσης για διάστημα έξι μηνών, από τη χορήγηση κεφαλαίων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ 2015, L 58, σ. 17) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

17 Στην αιτιολογική σκέψη 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι το δεδομένο ότι τα επίμαχα έγγραφα είχαν καταρτιστεί κατ' εντολήν της ISHR-MS δεν αναιρούσε το γεγονός ότι το προσφεύγον είχε υποβάλει τα έγγραφα αυτά στον ελεγκτή προκειμένου να τον πείσει ότι οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων είχαν τηρηθεί. Κατά την ίδια αιτιολογική σκέψη, το γεγονός και

μόνον ότι το προσφεύγον υπέβαλε τα έγγραφα αυτά, αφού είχε παραδεχτεί κατά τον έλεγχο ότι δεν είχε τηρηθεί διαδικασία σύναψης σύμβασης, καθιστούσε όλως αμφίβολη την επαγγελματική του ακεραιότητα, έστω και αν το προσφεύγον δεν είχε καταρτίσει το ίδιο τα έγγραφα αυτά.

18 Στην αιτιολογική σκέψη 45 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή πρόσθεσε ότι «κατά την έναρξη της διαδικασίας εκατέρωθεν ακρόασης με [το προσφεύγον], η επιτροπή υπέδειξε τη δυνατότητα αποκλεισμού για διάστημα ενός έτους, λαμβάνοντας υπόψη: [...] την εκ προθέσεως συμπεριφορά του [προσφεύγοντος], δεδομένου ότι η υποβολή εγγράφων στον ιδιώτη ελεγκτή σχετικά με διαδικασίες διαγωνισμού, η οποία [έπρεπε] να θεωρηθεί αποδεδειγμένη, ενείχε πρόδηλη πρόθεση παραπλανήσεώς του».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Ιουλίου 2017, το προσφεύγον άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

20 Το προσφεύγον ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

– να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

22 Το προσφεύγον προβάλλει, με το δικόγραφο της προσφυγής, τέσσερις λόγους προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πρώτον, η Επιτροπή εξακρίβωσε κατά τρόπο ελλιπή τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούσαν την επιβληθείσα στο προσφεύγον κύρωση. Δεύτερον, εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά κατά τρόπο που ερχόταν σε αντίθεση με την τελική έκθεση ελέγχου. Τρίτον, εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά κατά τρόπο που ερχόταν σε αντίθεση με την έκθεση της OLAF. Τέταρτον, προσέβαλε το δικαίωμα ακροάσεως. Με το υπόμνημα απαντήσεως, το προσφεύγον αμφισβητεί επιπλέον την αναλογικότητα της εν λόγω κυρώσεως.

23 Πρέπει καταρχάς να εξεταστούν από κοινού οι τρεις πρώτοι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους το προσφεύγον υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή εξακρίβωσε τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούσαν την επιβληθείσα κύρωση κατά τρόπο ελλιπή και ερχόμενο σε αντίθεση με τα έγγραφα τα οποία διέθετε, ιδίως την τελική έκθεση ελέγχου και την έκθεση της OLAF.

Επί των τριών πρώτων λόγων ακυρώσεως, που αντλούνται από ελλιπή εξακρίβωση των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών κατά τρόπο που έρχεται σε αντίθεση με την τελική έκθεση ελέγχου και από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών κατά τρόπο που έρχεται σε αντίθεση με την έκθεση της OLAF

24 Το προσφεύγον υποστηρίζει καταρχάς ότι η Επιτροπή αιτιολογεί την προσβαλλόμενη απόφαση στηριζόμενη αποκλειστικώς στην από 3 Μαΐου 2013 επιστολή του ελεγκτή. Το προσφεύγον προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να είχε στηριχθεί αποκλειστικώς στα προσωρινά αυτά συμπεράσματα και έπρεπε, αντιθέτως, να είχε εκδώσει την απόφασή της στηριζόμενη σε σφαιρική

ανάλυση όλων των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως εκείνων της τελικής εκθέσεως ελέγχου, και να δεχτεί κατά συνέπεια ότι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονταν τα πραγματικά περιστατικά στην επιστολή αυτή δεν είχε υιοθετηθεί στην ως άνω έκθεση.

25 Έπειτα, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι κακώς η Επιτροπή, προκειμένου να κρίνει ότι η συμπεριφορά του στοιχειοθετούσε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, επισήμανε ότι το προσφεύγον είχε υποβάλει πλαστά έγγραφα στον ελεγκτή με σκοπό να τον πείσει ότι οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων είχαν τηρηθεί, μολονότι το προσφεύγον δεν είχε καταρτίσει το ίδιο τα εν λόγω έγγραφα. Το προσφεύγον υποστηρίζει επίσης ότι, στην τελική έκθεση ελέγχου, δεν επαναλήφθηκε η παρατήρηση ότι ο εκπρόσωπός του είχε κοινοποιήσει τα έγγραφα. Συμπεραίνει ότι η Επιτροπή, αν είχε στηριχθεί σε σφαιρική ανάλυση των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, θα είχε δεχτεί ότι το προσφεύγον δεν είχε κοινοποιήσει στον ελεγκτή τα επίμαχα έγγραφα και επομένως δεν είχε επιδείξει παράνομη συμπεριφορά.

26 Τέλος, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έπρεπε να είχε εκδώσει την απόφασή της λαμβάνοντας υπόψη επίσης την έκθεση της OLAF και ως εκ τούτου έπρεπε να δεχτεί ότι το προσφεύγον δεν είχε κοινοποιήσει τα επίμαχα έγγραφα και, συνεπώς, δεν μπορούσε να του προσαφθεί παράνομη συμπεριφορά. Κατά το προσφεύγον, οι επιθεωρητές της OLAF δεν κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι εκπρόσωπος του προσφεύγοντος είχε κοινοποιήσει στον ελεγκτή τις τρεις επίμαχες προσφορές.

27 Η Επιτροπή αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων αυτών.

28 Συναφώς, επισημαίνεται, πρώτον, ότι, στην από 3 Μαΐου 2013 επιστολή του, ο ελεγκτής ανέφερε ότι το προσφεύγον και η ISHR-MS τού είχαν αρχικώς γνωστοποιήσει ότι δεν είχε διεξαχθεί ιδιαίτερη διαδικασία. Εξάλλου, στην εν λόγω επιστολή, ο ελεγκτής διευκρίνισε ότι εκπρόσωπος του προσφεύγοντος τού είχε προσκομίσει την επομένη τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί από διάφορα τυπογραφεία, εξηγώντας ότι είχε παρανοήσει το ερώτημα του ελεγκτή και ότι οι τρεις αυτές προσφορές είχαν ληφθεί υπόψη πριν από την επιλογή του παρόχου.

29 Δεύτερον, κατά την έκθεση της OLAF, τα έγγραφα που κοινοποιήθηκαν στον ελεγκτή στο πλαίσιο του ελέγχου ήταν πλαστά έγγραφα τα οποία είχαν καταρτιστεί κατ' εντολήν του εκπροσώπου της ISHR-MS, ενόψει του ελέγχου, προκειμένου να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι η σύμβαση είχε τηρηθεί. Στην έκθεση αυτή, η OLAF δηλώνει ότι πραγματοποίησε αποστολή στη Μολδαβία και ότι μπόρεσε να επιβεβαιώσει το τέχνασμα που είχε χρησιμοποιήσει ο λήπτης της επιδότησης.

30 Τρίτον, από την τελική έκθεση ελέγχου προκύπτει ότι, αρχικώς, η συντονίστρια του σχεδίου εξήγησε στον ελεγκτή ότι δεν είχε τηρηθεί διαδικασία με διαπραγμάτευση. Πλην όμως, κατά την εν λόγω έκθεση, την επομένη ο ελεγκτής έλαβε τρεις διαφορετικές προσφορές υποβληθείσες από παρόχους εκτυπωτικών υπηρεσιών και, μια εβδομάδα μετά τον έλεγχο, ο λήπτης της επιδότησης τού απέστειλε ηλεκτρονικώς σαρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που έλειπαν. Το μόνο πρόσωπο που υπέγραψε όλα τα έγγραφα είναι, κατά τον ελεγκτή, η N., η συντονίστρια του σχεδίου.

31 Τέταρτον, από τις από 30 Ιανουαρίου 2017 παρατηρήσεις του προσφεύγοντος, καθώς και από το σημείο 19 του δικογράφου της προσφυγής και τα σημεία 11 και 12 του υπομνήματος απαντήσεως προκύπτει ότι το προσφεύγον ενημέρωσε το ίδιο τον ελεγκτή, κατά τη σύσκεψη της 9ης Απριλίου 2013, ότι δεν είχε διεξαγάγει «διαγωνισμό». Με την ευκαιρία αυτή, η IHSR-MS επίσης δήλωσε ότι ούτε εκείνη είχε διεξαγάγει «διαγωνισμό».

32 Πέμπτον, στα σημεία 13 και 14 του υπομνήματος απαντήσεως, το προσφεύγον βεβαιώνει ότι, όταν ο ελεγκτής εν συνεχεία ζήτησε, κατά την ίδια σύσκεψη της 9ης Απριλίου 2013, τα αφορώντα «διαδικασία με διαπραγμάτευση» έγγραφα, το ίδιο εξήγησε ότι δεν είχε διεξαγάγει «διαγωνισμό», οπότε δεν μπορούσε ούτε να προσκομίσει έγγραφα αφορώντα «διαδικασία με διαπραγμάτευση». Πλην όμως, όπως βεβαιώνει το προσφεύγον στα ίδια σημεία, η εκπρόσωπος της ISHR-MS εξήγησε, με την

ευκαιρία αυτή, ότι είχε λάβει τρεις προσφορές. Τα έγγραφα των τριών αυτών προσφορών προσκομίστηκαν στον ελεγκτή, κατά το προσφεύγον, την επομένη, ήτοι στις 10 Απριλίου 2013, από την εν λόγω εκπρόσωπο και παρουσία του εκπροσώπου του προσφεύγοντος. Το προσφεύγον βεβαιώνει ότι αγνοούσε το αν η ISHR-MS είχε διεξαγάγει διαγωνισμό ή είχε συλλέξει προσφορές.

33 Αφενός, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το προσφεύγον δέχεται ότι δήλωσε στον ελεγκτή ότι δεν είχε τηρήσει «διαδικασία διαγωνισμού» ούτε «διαδικασία με διαπραγμάτευση» για την επιλογή του παρόχου των εκτυπωτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του σχεδίου. Αφετέρου, από τα ανωτέρω προκύπτει επίσης ότι η εκπρόσωπος της ISHR-MS δήλωσε αντιθέτως ότι είχε λάβει τρεις προσφορές και ότι εν συνεχεία υπέβαλε τα σχετικά έγγραφα κατά τη σύσκεψη της 10ης Απριλίου 2013 με τον ελεγκτή, στην οποία το προσφεύγον ήταν παρόν.

34 Πλην όμως το προσφεύγον, ενώ δέχεται την περιγραφείσα στη σκέψη 33 ανωτέρω εκδοχή των πραγματικών περιστατικών, αμφισβητεί ότι ευθύνεται για την κατάρτιση των διαλαμβανόμενων στην ίδια σκέψη εγγράφων και αρνείται ότι το ίδιο προσωπικώς υπέβαλε τα έγγραφα αυτά στον ελεγκτή, κατά τη σύσκεψη με αυτόν που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2013. Στο πλαίσιο αυτό το προσφεύγον βάλλει κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως.

35 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, πρώτον, το προσφεύγον παρίστατο από κοινού με την ISHR-MS στη σύσκεψη της 10ης Απριλίου 2013. Δεύτερον, όπως προκύπτει από την από 3ης Μαΐου 2013 επιστολή του ελεγκτή, η οποία είναι σύγχρονη προς τα επίδικα πραγματικά περιστατικά και καταρτίστηκε από ελεγκτή ανεξάρτητο έναντι της Επιτροπής, το προσφεύγον ήταν αυτό που, κατά την ως άνω σύσκεψη, προσκόμισε στον ελεγκτή τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί από διάφορα τυπογραφεία. Τρίτον, έστω και αν υποτεθεί ότι, όπως προβάλλει το προσφεύγον στο υπόμνημα απαντήσεως, τα επίμαχα έγγραφα προσκομίστηκαν στον ελεγκτή από την ISHR-MS, ουδόλως προκύπτει από τη δικογραφία ότι το προσφεύγον διαχώρισε τη θέση του από την πράξη της ISHR-MS να υποβάλει τα εν λόγω έγγραφα στον ελεγκτή, μολονότι θα μπορούσε να είχε καταγγείλει την παρατυπία αυτή ή έστω να μην είχε συμμετάσχει στην εν λόγω σύσκεψη. Τέταρτον, η ευθύνη του προσφεύγοντος για τη διαχείριση της σύμβασης επιδότησης προέκυπτε από τη «δήλωση σύμπραξης», από το άρθρο 16 της σύμβασης επιδότησης και από τη συμφωνία συνεργασίας.

36 Επιπλέον, παρά τα όσα υποστηρίζει το προσφεύγον, η επιστολή του ελεγκτή της 3ης Μαΐου 2013, στην οποία διευκρινιζόταν ότι το προσφεύγον είχε προσκομίσει στον ελεγκτή τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί από διάφορα τυπογραφεία, δεν διαψεύσθηκε ούτε από την έκθεση της OLAF ούτε από την τελική έκθεση ελέγχου. Ειδικότερα, αφενός, η έκθεση της OLAF δεν διευκρινίζει ποιος υπέβαλε τα επίμαχα έγγραφα στον ελεγκτή αλλά επισημαίνει μόνον ότι τα έγγραφα αυτά ήταν πλαστά και είχαν καταρτιστεί κατ' εντολήν της ISHR-MS ενόψει του ελέγχου, προκειμένου να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι η σύμβαση είχε τηρηθεί. Αφετέρου, η τελική έκθεση ελέγχου επισημαίνει ότι ο ελεγκτής έλαβε τις τρεις επίμαχες προσφορές σε σύσκεψη παρουσία τόσο του προσφεύγοντος όσο και της ISHR-MS, χωρίς όμως να προσδιορίζει το πρόσωπο που υπέβαλε τα έγγραφα αυτά στον ελεγκτή.

37 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή νομίμως έκρινε ότι το προσφεύγον είχε εκ προθέσεως παραπλανήσει τον ελεγκτή.

38 Η ως άνω εκ προθέσεως συμπεριφορά δεν τίθεται εξάλλου εν αμφιβόλω από την υπεύθυνη δήλωση της 10ης Ιουλίου 2017, που έχει υπογραφεί από τον Β., πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του προσφεύγοντος, και έχει επισυναφθεί στο δικόγραφο της προσφυγής ως παράρτημα.

39 Ειδικότερα, επισημαίνεται συναφώς ότι, κατά τη νομολογία, η υπεύθυνη δήλωση δύναται να έχει αποδεικτική αξία, πλην όμως, προκειμένου να εκτιμηθεί η αξία αυτή, πρέπει να ελέγχεται η ευλογοφάνεια και η αξιοπιστία της περιεχόμενης στην υπεύθυνη δήλωση πληροφορίας, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, της προελεύσεως του εγγράφου, των περιστάσεων υπό τις οποίες καταρτίστηκε

και του αποδέκτη του, και να εξετάζεται αν το εν λόγω έγγραφο, με βάση το περιεχόμενό του, φαίνεται λογικό και αξιόπιστο (βλ. απόφαση της 3ης Ιουλίου 2014, Alchaar κατά Συμβουλίου, T-203/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:602, σκέψη 164 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

40 Η επίμαχη υπεύθυνη δήλωση προέρχεται από το ίδιο το προσφεύγον, δεδομένου ότι έχει υπογραφεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του, και αντικρούεται από την εκδοχή των πραγματικών περιστατικών που διαλαμβάνεται στην από 3 Μαΐου 2013 επιστολή του ελεγκτή, η οποία καταρτίστηκε από ανεξάρτητο ελεγκτή και εκπονήθηκε κατά τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά. Η επιστολή αυτή δεν αμφισβητήθηκε εξάλλου ούτε από την τελική έκθεση ελέγχου ούτε από την έκθεση της OLAF.

41 Επιπλέον, για την εκφορά κρίσεως επί της βασιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, ιδίως της αιτιολογικής της σκέψης 39, που παρατίθεται στη σκέψη 17 ανωτέρω, πρέπει να εξεταστεί λεπτομερώς ποιες ήταν οι ευθύνες του προσφεύγοντος στο πλαίσιο του σχεδίου.

42 Επισημαίνεται, πρώτον, ότι με τη «δήλωση σύμπραξης» την οποία υπέγραψε στις 15 Ιουλίου 2011, το προσφεύγον δεσμεύθηκε ως συνυπεύθυνο για το σχέδιο. Με τη δήλωση αυτή, στην οποία η σύμπραξη ορίζεται ως «σχέση […] μεταξύ δύο ή περισσοτέρων οργανώσεων, στο πλαίσιο της οποίας προβλέπεται καταμερισμός ευθυνών κατά την υλοποίηση του σχεδίου που επιδοτείται από την Επιτροπή», το προσφεύγον έλαβε γνώση όλων των υποχρεώσεων από τη σύμβαση επιδότησης και επιπλέον εξουσιοδότησε την ISHR-MS να «το εκπροσωπεί σε όλες τις συναλλαγές με την Επιτροπή που αφορούσαν την εφαρμογή του [χρηματοδοτούμενου από την Επιτροπή] σχεδίου». Η δήλωση αυτή προβλέπει επίσης ότι η ISHR-MS «οφείλει να συμβουλεύεται τους εταίρους της σε τακτική βάση και να τους κρατά ενήμερους για την πρόοδο [του σχεδίου]».

43 Δεύτερον, αφενός, το άρθρο 16.2, τρίτο εδάφιο, του παραρτήματος II της σύμβασης επιδότησης προβλέπει ότι «[η ISHR-MS] δεσμεύεται να παρέχει κατάλληλη πρόσβαση σε […] όλα τα έγγραφα […] που αφορούν την τεχνική και οικονομική διαχείριση» του σχεδίου. Το άρθρο 16.3 του παραρτήματος αυτού επισημαίνει ακόμη ότι «τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 16.2 [του παραρτήματος αυτού] έγγραφα περιλαμβάνουν […] την απόδειξη σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, όπως έγγραφα σχετικά με τις προκηρύξεις διαγωνισμών, προσφορές διαγωνιζομένων και εκθέσεις αξιολογήσεως». Αφετέρου, στο άρθρο 5.3 του παραρτήματος IV της σύμβασης επιδότησης προβλέπεται ότι «[ο]ι συμβάσεις προμηθειών αξίας κάτω των 60 000 ευρώ ανατίθενται κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, στο πλαίσιο της οποίας [η ISHR-MS] συμβουλεύεται τουλάχιστον τρεις προμηθευτές της επιλογής της» και ότι «[ό]σον αφορά τις συμβάσεις αξίας μέχρι και 10 000 ευρώ, [η ISHR-MS] μπορεί να τις αναθέτει βάσει μίας και μόνο προσφοράς».

44 Τρίτον, η συμφωνία συνεργασίας ορίζει ότι «η ISHR-MS και [το προσφεύγον] συμφωνούν να συνεργαστούν κατά την εφαρμογή του […] σχεδίου». Η συμφωνία αυτή επισημαίνει ότι «[η] ISHR-MS είναι ο τελικός υπεύθυνος για τη συνολική διαχείριση του σχεδίου· τούτο περιλαμβάνει την προπαρασκευή και την εφαρμογή όλων των δραστηριοτήτων του σχεδίου […]· την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και την εποπτεία του σχεδίου, καθώς και την υποβολή των εκθέσεων προς την [Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Δημοκρατία της Μολδαβίας]». Η ως άνω συμφωνία προβλέπει επίσης ότι «η ISHR-MS θα ζητεί τη γνώμη του [προσφεύγοντος] οποτεδήποτε αυτό είναι αναγκαίο» και ότι «[τ]α σημαντικότερα θέματα σχετικά με το προσωπικό ή με την εφαρμογή του σχεδίου θα συζητούνται μεταξύ των μερών, πριν από τη λήψη αποφάσεως». Η συμφωνία αυτή ορίζει, τέλος, ότι «[το προσφεύγον] θα είναι υπεύθυνο, ιδίως για […] τη διάθεση πεπειραμένου προσωπικού προς υποστήριξη και εκπαίδευση [της] [ISHR-MS] ως προς όλους τους τομείς της διαχειρίσεως του σχεδίου (εφαρμογή, υποβολή εκθέσεων, τήρηση λογιστικών βιβλίων)».

45 Λαμβανομένων υπόψη όλων των προεκτεθέντων, κακώς το προσφεύγον αμφισβητεί την ορθότητα της εκτίμησης των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση και αρνείται την ευθύνη του όσον αφορά την υποβολή στον ελεγκτή των προμνησθεισών στη

σκέψη 33 τριών προσφορών για τις εκτυπωτικές υπηρεσίες. Ειδικότερα, μολονότι στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν αμφισβητείται ότι η ISHR-MS θεωρείται υπεύθυνη για την κατάρτιση των εγγράφων αυτών, ορθώς έκρινε η Επιτροπή ότι τούτο δεν απέκλειε την ευθύνη του προσφεύγοντος για τη διαβίβαση των εν λόγω εγγράφων στον ελεγκτή.

46 Από τα στοιχεία που εκτίθενται στις σκέψεις 42 έως 44 ανωτέρω προκύπτει ότι η ISHR-MS ήταν ο τελικός υπεύθυνος για τη συνολική διαχείριση του σχεδίου, περιλαμβανομένης της προπαρασκευής και της εφαρμογής όλων των δραστηριοτήτων του σχεδίου. Βάσει ιδίως του άρθρου 16 του παραρτήματος II της σύμβασης επιδότησης, σε συνδυασμό με το άρθρο 5.3 του παραρτήματος IV της εν λόγω σύμβασης, επιβαλλόταν η διεξαγωγή της επίμαχης εν προκειμένω διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση. Από τα ως άνω άρθρα προκύπτει επίσης ότι η σύμβαση παροχής εκτυπωτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του σχεδίου, καθόσον είχε αξία 42 424,44 ευρώ, έπρεπε να είχε ανατεθεί κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, στο πλαίσιο της οποίας έπρεπε να είχαν συλλεγεί οι προσφορές τουλάχιστον τριών προμηθευτών.

47 Βάσει όμως των όσων εκτίθενται στις σκέψεις 42 έως 44 ανωτέρω, η ISHR-MS όφειλε να ζητεί τη γνώμη του προσφεύγοντος αν το θεωρούσε αναγκαίο και, εν πάση περιπτώσει, τα σημαντικότερα ζητήματα, που αφορούσαν μεταξύ άλλων την εφαρμογή του σχεδίου, έπρεπε να συζητούνται μεταξύ των μερών, πριν από τη λήψη αποφάσεως. Από τη συμφωνία συνεργασίας προκύπτει ειδικότερα ότι το προσφεύγον ήταν υπεύθυνο για τη διάθεση πεπειραμένου προσωπικού προς υποστήριξη και εκπαίδευση της ISHR-MS ως προς όλους τους τομείς της διαχειρίσεως του σχεδίου, ήτοι την εφαρμογή, την υποβολή εκθέσεων και την τήρηση λογιστικών βιβλίων.

48 Δεδομένων όμως των καθηκόντων του προσφεύγοντος σχετικά με την παροχή στήριξης στην ISHR-MS μεταξύ άλλων κατά την εφαρμογή του σχεδίου και δεδομένης επίσης της αξίας που είχε η σύμβαση παροχής εκτυπωτικών υπηρεσιών, ήτοι 42 424,44 ευρώ, ποσό που αντιπροσώπευε επομένως περισσότερο από το 10 % του προβλεφθέντος ανώτατου ορίου χρηματοδότησης από την Ένωση (ήτοι 414 025 ευρώ), το προσφεύγον έφερε την ευθύνη να ελέγξει, ήδη κατά τη διαβίβαση των διαλαμβανόμενων στη σκέψη 33 ανωτέρω εγγράφων στον ελεγκτή, την τήρηση της απαιτήσεως λήψεως προσφορών από τρεις προμηθευτές, καθώς και τη γνησιότητα των εγγράφων αυτών, έστω και αν δεν τα είχε καταρτίσει το ίδιο.

49 Ειδικότερα, πρώτον, αυτό καθαυτό το γεγονός ότι αρχικώς το ίδιο το προσφεύγον ενημέρωσε τον ελεγκτή ότι δεν είχε τηρήσει «διαδικασία διαγωνισμού» ούτε «διαδικασία με διαπραγμάτευση» για την επιλογή του παρόχου των εκτυπωτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του σχεδίου είναι σημαντικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη όσον αφορά την ευθύνη του για τη μετέπειτα διαβίβαση των εγγράφων στον ελεγκτή. Στην πραγματικότητα, η ύπαρξη και μόνον των εν λόγω διαλαμβανόμενων στη σκέψη 33 ανωτέρω εγγράφων έρχεται σε αντίφαση με τις δηλώσεις του προσφεύγοντος, ως εταίρου του σχεδίου, προς τον ελεγκτή.

50 Δεύτερον, υπογραμμίζεται ότι τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 33 ανωτέρω έγγραφα διαβιβάστηκαν στον ελεγκτή σε σύσκεψη κατά την οποία το προσφεύγον ήταν παρόν. Δεδομένων όμως των ευθυνών που έφερε το προσφεύγον βάσει της «δήλωσης σύμπραξης», βάσει του άρθρου 16 της σύμβασης επιδότησης και βάσει της συμφωνίας συνεργασίας, απλώς και μόνο η παρουσία του στη σύσκεψη αυτή καθιστά το προσφεύγον υπεύθυνο για την ως άνω διαβίβαση. Ειδικότερα, το προσφεύγον όφειλε, στο πλαίσιο των καθηκόντων του σχετικά με την παροχή στήριξης στην ISHR-MS κατά την εφαρμογή του σχεδίου, να ελέγξει, κατά το χρονικό σημείο της διαβιβάσεως των επίμαχων εγγράφων, ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση είχε τηρηθεί και ότι τα έγγραφα αυτά αντιστοιχούσαν σε προσφορές τις οποίες πράγματι είχε συλλέξει η ISHR-MS. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 35 ανωτέρω, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι το προσφεύγον διαχώρισε τη θέση του από την πράξη της ISHR-MS να υποβάλει τα έγγραφα αυτά στον ελεγκτή κατά τη σύσκεψη της 10ης Απριλίου 2013, μολονότι, ιδίως κατόπιν των από 9 Απριλίου 2013 δηλώσεων προς τον ελεγκτή ότι δεν είχε τηρηθεί «διαδικασία διαγωνισμού» ούτε «διαδικασία με διαπραγμάτευση», είχε γνώση της πλαστότητας των διαβιβασθέντων εγγράφων.

51 Επομένως, κακώς το προσφεύγον υποστηρίζει ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή εξακρίβωσε τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούσαν την επιβληθείσα κύρωση κατά τρόπο ελλιπή και ερχόμενο σε αντίθεση με τα έγγραφα που είχε στη διάθεσή της, ιδίως την τελική έκθεση ελέγχου και την έκθεση της OLAF.

52 Συνεπώς, ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Δεν χρειάζεται επομένως να κριθούν τα αιτήματα εξετάσεως μαρτύρων που υπέβαλε το προσφεύγον με τα σημεία 18 και 31 του δικογράφου της προσφυγής.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως

53 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι μόνον αφού προέβαλε αιτίαση περί προσβολής του δικαιώματός του ακροάσεως τού παρασχέθηκε η δυνατότητα να εξετάσει την από 3 Μαΐου 2013 επιστολή του ελεγκτή, καθώς και την έκθεση της OLAF. Το προσφεύγον φρονεί εξάλλου ότι στερήθηκε τη δυνατότητα να τοποθετηθεί επί ενδεχομένως κρίσιμων σημείων των εγγράφων αυτών, στο μέτρο που πολλά χωρία απεκρύβησαν στην κοινοποιηθείσα στο ίδιο εκδοχή καθενός εκ των εγγράφων αυτών. Στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι ακούστηκε και είχε πρόσβαση στον φάκελο αποκλειστικώς μέσω της επιτροπής και ότι η Επιτροπή δεν προέβη πλέον η ίδια σε ακρόασή του πριν εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

54 Η Επιτροπή διαφωνεί με την επιχειρηματολογία αυτή. Ακόμη, στηριζόμενη στο άρθρο 84 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν είναι παραδεκτό το επιχείρημα που προέβαλε το προσφεύγον για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως και κατά το οποίο το προσφεύγον ακούστηκε και είχε πρόσβαση στον φάκελο αποκλειστικώς μέσω της επιτροπής και η Επιτροπή δεν προέβη πλέον σε ακρόασή του πριν εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

55 Συναφώς, υπενθυμίζεται καταρχάς ότι, δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Κατά την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει ιδίως το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

56 Ο σεβασμός του δικαιώματος ακροάσεως, ο οποίος επιβάλλεται ευθέως σε όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, εγγυάται σε όλους όσοι επηρεάζονται άμεσα από ενέργειες των αρχών αυτών τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή, λυσιτελώς και ουσιαστικώς, την άποψή τους κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας που μπορεί να οδηγήσει σε λήψη ατομικού μέτρου το οποίο θα επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους (βλ. απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2017, Bernaldo de Quirós κατά Επιτροπής, T-649/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:736, σκέψη 70 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

57 Σχετικά με το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, επισημαίνεται ότι το γεγονός και μόνον της αποκρύψεως ορισμένων χωρίων των εγγράφων που ετέθησαν στη διάθεση του προσφεύγοντος δεν έθιξε, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, το δικαίωμα ακροάσεως του προσφεύγοντος.

58 Πρώτον, όσον αφορά την από 3 Μαΐου 2013 επιστολή του ελεγκτή, τα περιγραφόμενα σε αυτή πραγματικά περιστατικά τα οποία έγιναν δεκτά με την προσβαλλόμενη απόφαση είναι τα εκτεθέντα στη σκέψη 7 ανωτέρω. Με την επιστολή αυτή, ο ελεγκτής ενημέρωσε την Επιτροπή ότι είχε ζητήσει, στο πλαίσιο συσκέψεως, συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης που είχε τηρηθεί για την επιλογή του παρόχου των εκτυπωτικών υπηρεσιών για το σχέδιο. Στην επιστολή αυτή, ο ελεγκτής διευκρίνισε ότι το προσφεύγον και η ISHR-MS τού είχαν αρχικώς γνωστοποιήσει ότι δεν είχε διεξαχθεί ιδιαίτερη διαδικασία διότι τα επίμαχα ποσά, που ανέρχονταν

συνολικώς σε 42 424,44 ευρώ, είχαν εγγραφεί σε διάφορους κωδικούς του προϋπολογισμού. Επισήμανε ακόμη ότι εκπρόσωπος του προσφεύγοντος του είχε προσκομίσει την επομένη τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί από διάφορα τυπογραφεία, εξηγώντας ότι είχε παρανοήσει το ερώτημα του ελεγκτή και ότι οι τρεις αυτές προσφορές είχαν ληφθεί υπόψη πριν από την επιλογή του παρόχου.

59 Διαπιστώνεται ότι η ως άνω περιγραφή των πραγματικών περιστατικών έγινε κατ' ουσίαν δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως με τις αιτιολογικές σκέψεις 19 και 20, και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται αλλά και ούτε καν παραπέμπει σε χωρία της από 3 Μαΐου 2013 επιστολής του ελεγκτή τα οποία είχαν αποκρυβεί στην εκδοχή του εγγράφου αυτού που απεστάλη στο προσφεύγον.

60 Δεύτερον, όσον αφορά την έκθεση της OLAF, τα περιγραφόμενα σε αυτήν πραγματικά περιστατικά τα οποία έγιναν δεκτά με την προσβαλλόμενη απόφαση είναι τα εκτεθέντα στη σκέψη 29 ανωτέρω. Από την έκθεση αυτή προκύπτει ότι τα έγγραφα που κοινοποιήθηκαν στον ελεγκτή στο πλαίσιο του ελέγχου ήταν πλαστά έγγραφα τα οποία είχαν καταρτιστεί κατ' εντολήν του εκπροσώπου της ISHR-MS, ενόψει του ελέγχου αυτού, προκειμένου να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι η σύμβαση είχε τηρηθεί. Στην έκθεση αυτή, η OLAF δηλώνει ότι μπόρεσε να επιβεβαιώσει το τέχνασμα που είχε χρησιμοποιήσει ο λήπτης της επιδότησης.

61 Προκύπτει όμως ότι η περιγραφή των πραγματικών περιστατικών που έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως με τις αιτιολογικές σκέψεις 19 και 20, συμφωνεί επίσης με τις παρατεθείσες στις σκέψεις 29 και 60 ανωτέρω διαπιστώσεις της εκθέσεως της OLAF. Εξάλλου, μολονότι στην εν λόγω έκθεση η OLAF αναφέρεται αποκλειστικώς στον ρόλο της ISHR-MS και δεν εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά που αφορούσαν συγκεκριμένα το προσφεύγον και επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή προκειμένου να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, γεγονός είναι πάντως ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν στηρίζεται αλλά και ούτε καν παραπέμπει σε χωρία της εκθέσεως αυτής τα οποία είχαν αποκρυβεί στην εκδοχή του εγγράφου αυτού που απεστάλη στο προσφεύγον.

62 Εν κατακλείδι, όσον αφορά τα επίμαχα έγγραφα, η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται αποκλειστικώς σε πραγματικά περιστατικά που αφορούσαν το προσφεύγον και τα οποία παρατίθενται στα μη αποκρυβέντα χωρία, των οποίων έλαβε γνώση το προσφεύγον και επί των οποίων είχε τη δυνατότητα να τοποθετηθεί.

63 Το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως είναι κατά συνέπεια απορριπτέο ως αβάσιμο.

64 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, επιβάλλεται καταρχάς η ανάλυση της εφαρμοστέας εν προκειμένω νομοθεσίας της Ένωσης.

65 Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε επί τη βάσει του κατωτέρω παρατιθέμενου άρθρου 105α, παράγραφος 2, του κανονισμού 966/2012:

«2. Η απόφαση για τον αποκλεισμό και/ή την επιβολή χρηματικής ποινής λαμβάνεται από την αναθέτουσα αρχή. Μια τέτοια απόφαση βασίζεται σε οριστική δικαστική ή διοικητική απόφαση.

Ωστόσο, στις καταστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 106 παράγραφος 2, η αναθέτουσα αρχή παραπέμπει την υπόθεση στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 108 προκειμένου να εξασφαλιστεί η κεντρική αξιολόγηση των καταστάσεων αυτών. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει βάσει προκαταρκτικού νομικού χαρακτηρισμού, λαμβάνοντας υπόψη σύσταση της επιτροπής.

[…]»

66 Το άρθρο 106 του κανονισμού 966/2012 ορίζει τα εξής:

«1. Η αναθέτουσα αρχή αποκλείει τη συμμετοχή οικονομικού φορέα σε διαδικασίες προμηθειών που διέπονται από τον παρόντα κανονισμό όταν:

[…]

γ) έχει κριθεί με οριστική δικαστική ή διοικητική απόφαση ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα κατά παράβαση των εφαρμοστέων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων ή προτύπων δεοντολογίας του επαγγελματικού κλάδου στον οποίο ανήκει ή έχει προβεί σε τυχόν επιζήμια συμπεριφορά που έχει αντίκτυπο στην επαγγελματική αξιοπιστία του όταν η συμπεριφορά αυτή υποδηλώνει πρόθεση διαπράξεως παραπτώματος ή βαρεία αμέλεια, και δη, μεταξύ άλλων, οποιαδήποτε από τα ακόλουθα:

[…]

2. Σε περίπτωση απουσίας οριστικής δικαστικής ή, κατά περίπτωση, διοικητικής απόφασης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ) και στ) της παραγράφου 1, […] η αναθέτουσα αρχή αποκλείει οικονομικό φορέα με βάση τον προκαταρκτικό νομικό χαρακτηρισμό της συμπεριφοράς που προβλέπεται στα εν λόγω στοιχεία, έχοντας υπόψη διαπιστωμένα πραγματικά περιστατικά ή άλλα πορίσματα που περιλαμβάνονται στη σύσταση της επιτροπής του άρθρου 108.

[…]»

67 Το άρθρο 108 του κανονισμού 966/2012 έχει ως εξής:

«5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει απόφαση αποκλεισμού και/ή επιβολής χρηματικής ποινής, και απόφαση για τη δημοσίευση των σχετικών πληροφοριών, μόνο αφότου έχει λάβει σύσταση από την επιτροπή, όταν η εν λόγω απόφαση βασίζεται σε προκαταρκτικό χαρακτηρισμό όπως αναφέρεται στο άρθρο 106 παράγραφος 2.

[…]

8. Εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία ενώπιον της επιτροπής:

α) η αιτούσα αναθέτουσα αρχή παραπέμπει την υπόθεση στην επιτροπή παρέχοντας τις αναγκαίες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, τα πραγματικά περιστατικά και τα πορίσματα που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 2 και την φερόμενη ως περίπτωση αποκλεισμού·

β) η επιτροπή ενημερώνει αμελλητί τον οικονομικό φορέα για τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά και τον προκαταρκτικό νομικό χαρακτηρισμό τους, τα οποία μπορούν να συνιστούν περίπτωση αποκλεισμού που αναφέρεται στα στοιχεία γ), δ), ε) και στ) του άρθρου 106 παράγραφος 1 και/ή ενδέχεται να οδηγήσουν σε επιβολή χρηματικής ποινής. Η επιτροπή ενημερώνει ταυτόχρονα τις λοιπές αναθέτουσες αρχές·

γ) πριν από την έκδοση κάθε σύστασης, η επιτροπή παρέχει στον οικονομικό φορέα και στις ενημερωθείσες αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις […]·

9. […]

Όταν η αναθέτουσα αρχή προτίθεται να λάβει αυστηρότερη απόφαση από αυτήν που έχει προταθεί από την επιτροπή, διασφαλίζει ότι μία τέτοια απόφαση λαμβάνεται με τη δέουσα τήρηση του δικαιώματος ακρόασης και των κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

68 Εν προκειμένω, το προσφεύγον δεν αμφισβητεί ότι η επιτροπή προέβη σε ακρόασή του. Επιπλέον, το προσφεύγον τοποθετήθηκε επί των επιστολών που απεστάλησαν από την επιτροπή σε τρία χρονικά σημεία, ήτοι στις 16 Ιανουαρίου, στις 9 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2017, με τις από 30 Ιανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου και 8 Μαρτίου 2017 επιστολές του. Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν προέβη η ίδια σε ακρόασή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, ενώ, κατά το προσφεύγον, έπρεπε να είχε προβεί στην ακρόαση αυτή.

69 Συναφώς, καταρχάς, κακώς η Επιτροπή προβάλλει, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 54 ανωτέρω, ότι είναι απαράδεκτο το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι δεν προέβη η ίδια σε ακρόασή του πριν εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για νέο λόγο τον οποίο προέβαλε το προσφεύγον για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως.

70 Δυνάμει του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Επιπλέον, ισχυρισμός ή λόγος ο οποίος συνιστά ανάπτυξη ισχυρισμού ή λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, ρητώς ή εμμέσως, με το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο και ο οποίος συνδέεται στενά με αυτόν πρέπει να κρίνεται παραδεκτός. Εξάλλου, επιχειρήματα των οποίων το ουσιαστικό περιεχόμενο συνδέεται στενά με ισχυρισμό ή λόγο ο οποίος έχει προβληθεί με το εισαγωγικό δικόγραφο δεν μπορούν να θεωρηθούν ως νέοι ισχυρισμοί ή νέοι λόγοι και είναι επιτρεπτό να διατυπώνονται με το υπόμνημα απαντήσεως ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (βλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2012, Ιταλία κατά Επιτροπής, T-394/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:417, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

71 Εν προκειμένω, αφενός, στο σημείο 32 του δικογράφου της προσφυγής, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι «[μ]όνον αφού προέβαλε σχετική αιτίαση τού παρεσχέθη η δυνατότητα να εξετάσει [την] από 3 Μαΐου 2013 [επιστολή του ελεγκτή] […] και την έκθεση της OLAF […] και να τοποθετηθεί επ' αυτών». Αφετέρου, στα σημεία 27 και 28 του υπομνήματος απαντήσεως, το προσφεύγον υποστηρίζει ότι «[η Επιτροπή] συγχέει τη διαδικασία του άρθρου 108 του κανονισμού 966/2012, την οποία ακολουθεί η επιτροπή, με τη διαδικασία του άρθρου 106, παράγραφος 2, [του εν λόγω κανονισμού] την οποία ακολουθεί [η Επιτροπή] για να εκδώσει τη δική της απόφαση», ότι «[έτυχε ακροάσεως και του παρεσχέθη πρόσβαση στον φάκελο] μέσω της [επιτροπής]», ότι «[η Επιτροπή δεν προέβη πλέον η ίδια σε ακρόασή του] πριν εκδώσει την απόφασή της» και ότι «[α]υτό επίσης συνιστά προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως».

72 Μολονότι, με το δικόγραφο της προσφυγής, το προσφεύγον προβάλλει την αιτίαση αυτή κατά τρόπο εξαιρετικά συνοπτικό, γεγονός παραμένει ότι το προσφεύγον υποστήριξε ότι το δικαίωμά του ακροάσεως προσεβλήθη στο μέτρο που δεν του παρεσχέθη η δυνατότητα να εξετάσει τα επίμαχα έγγραφα και να τοποθετηθεί επ' αυτών παρά μόνον αφού είχε προβάλει σχετική αιτίαση. Πλην όμως, στα σημεία 43 και 44 του υπομνήματος αντικρούσεως, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα είχε παρασχεθεί κατά το στάδιο της ενώπιον της επιτροπής διαδικασίας, κατόπιν δε τούτου το προσφεύγον διευκρίνισε, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η προσβολή του δικαιώματός του ακροάσεως απέρρεε από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είχε πλέον προβεί η ίδια σε ακρόασή του πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

73 Ως εκ τούτου, παρά τα όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, το προσφεύγον δεν προέβαλε συναφώς, με το υπόμνημα απαντήσεως, νέο λόγο ακυρώσεως, αλλά συμπλήρωσε τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως που είχε προβάλει με το δικόγραφο της προσφυγής απαντώντας σε επιχειρήματα που ανέπτυξε η Επιτροπή στο υπόμνημα αντικρούσεως σχετικά με τον ως άνω τέταρτο λόγο.

74 Επομένως, το επιχείρημα που προέβαλε το προσφεύγον, στα σημεία 27 και 28 του υπομνήματος απαντήσεως, ότι η Επιτροπή δεν προέβη η ίδια σε ακρόασή του πριν εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, το οποίο συνδέεται στενά με λόγο ακυρώσεως προβληθέντα με το δικόγραφο της προσφυγής, είναι παραδεκτό.

75 Πλην όμως το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί επί της ουσίας.

76 Ειδικότερα, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 14 ανωτέρω, η επιτροπή εξέδωσε σύσταση με την οποία καλούσε την Επιτροπή να αποκλείσει το προσφεύγον, λόγω σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, από τη συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων για διάστημα έξι μηνών. Τη σύσταση αυτή ακολούθησε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση.

77 Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν είχε την πρόθεση να λάβει απόφαση αυστηρότερη από εκείνη την οποία είχε συστήσει η επιτροπή και δεδομένου ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή όντως ακολούθησε τη σύσταση αυτή, δεν απαιτούνταν νέα ακρόαση του προσφεύγοντος.

78 Συναφώς, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, νέα ακρόαση του προσφεύγοντος, αφού είχε ακουστεί από την επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 108, παράγραφοι 8 και 9, του κανονισμού 966/2012, δεν απαιτούνταν παρά μόνον εφόσον, όπως προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 9, του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή προετίθετο να λάβει απόφαση αυστηρότερη από εκείνη την οποία είχε συστήσει η επιτροπή, περίπτωση η οποία δεν συνέτρεχε εν προκειμένω.

79 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως είναι απορριπτέο ως αβάσιμο και, ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος στο σύνολό του.

Επί της φερόμενης παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας

80 Στο υπόμνημα απαντήσεως, το προσφεύγον αμφισβητεί την αναλογικότητα της κυρώσεως που του επιβλήθηκε, λαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπόψη του γεγονότος ότι επί πολλά έτη είχε μετάσχει σε διάφορα σχέδια τα οποία συγχρηματοδοτούσε η Επιτροπή, ενίοτε και ως αντισυμβαλλόμενο, χωρίς να διατυπωθούν επικρίσεις όσον αφορά την εργασία του την οποία εκτέλεσε με τρόπο άψογο, καθώς και της μη εκδόσεως εις βάρος του δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων, του ιδιαίτερου χαρακτήρα της προβαλλόμενης παραβάσεως και της απουσίας οικονομικής ζημίας της Επιτροπής.

81 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι πρόκειται για νέα αιτίαση που προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως και η οποία είναι απαράδεκτη βάσει του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας ή είναι εν πάση περιπτώσει αβάσιμη.

82 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, κατά το άρθρο 108, παράγραφος 11, του κανονισμού 966/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/1929 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού 966/2012 (ΕΕ 2015, L 286, σ. 1), το Γενικό Δικαστήριο «διαθέτει [πλήρη] δικαιοδοσία για την επανεξέταση απόφασης με την οποία η αναθέτουσα αρχή αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ή/και του επιβάλλει χρηματική ποινή, μεταξύ άλλων μειώνοντας ή αυξάνοντας τη διάρκεια του αποκλεισμού ή/και ακυρώνοντας, μειώνοντας ή αυξάνοντας την επιβληθείσα χρηματική ποινή».

83 Πλην όμως, κατά το Δικαστήριο, η άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας δεν ισοδυναμεί με αυτεπάγγελτο έλεγχο και η διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης διεξάγεται κατ' αντιμωλίαν. Εξαιρουμένων των λόγων δημοσίας τάξεως τους οποίους ο δικαστής οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως, όπως είναι η έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, απόκειται στον προσφεύγοντα να επικαλεστεί λόγους ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής και να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των λόγων αυτών. Η μη ύπαρξη αυτεπάγγελτου ελέγχου του συνόλου της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν παραβιάζει την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Η τήρηση της αρχής αυτής δεν προϋποθέτει απαραιτήτως ότι το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο οφείλει βεβαίως να απαντήσει στους προβαλλόμενους λόγους και να ασκήσει έλεγχο τόσο από νομικής όσο και από ουσιαστικής απόψεως, υποχρεούται αυτεπαγγέλτως να προβεί εξαρχής σε πλήρη εξέταση της δικογραφίας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, EU:C:2011:815, σκέψεις 64 και 66).

84 Εν προκειμένω, όπως αναφέρεται στη σκέψη 22 ανωτέρω, στο δικόγραφο της προσφυγής το προσφεύγον προέβαλε κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως τέσσερις λόγους ακυρώσεως. Πρώτον, ότι η Επιτροπή εξακρίβωσε κατά τρόπο ελλιπή τα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούσαν την επιβληθείσα στο προσφεύγον κύρωση. Δεύτερον, ότι εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά κατά τρόπο που ερχόταν σε αντίθεση με την τελική έκθεση ελέγχου. Τρίτον, ότι εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά κατά τρόπο που ερχόταν σε αντίθεση με την έκθεση της OLAF. Τέταρτον, ότι προσέβαλε το δικαίωμα ακροάσεως του προσφεύγοντος.

85 Διαπιστώνεται ότι, με το δικόγραφο της προσφυγής, το προσφεύγον ζήτησε την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως χωρίς ωστόσο να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της κυρώσεως που του είχε επιβληθεί, πολλώ δε ήττον την αναλογικότητά της.

86 Η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και η οποία προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως δεν συνιστά επομένως ανάπτυξη λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε προηγουμένως, αμέσως ή εμμέσως, με το δικόγραφο της προσφυγής, η οποία συνδέεται στενά με τον λόγο αυτό.

87 Εξάλλου, η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας στηρίζεται σε στοιχεία τα οποία το προσφεύγον γνώριζε κατά την ημερομηνία ασκήσεως της προσφυγής του. Από το δε άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Συνεπώς, η αιτίαση αυτή, η οποία διατυπώθηκε με το υπόμνημα απαντήσεως, είναι απαράδεκτη.

88 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

89 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

90 Δεδομένου ότι το προσφεύγον ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει το "Pro NGO!" (Non-Governmental-Organisations/Nicht-Regierungs-Organisationen) e.V. στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Νοεμβρίου 2018.

(υπογραφές)